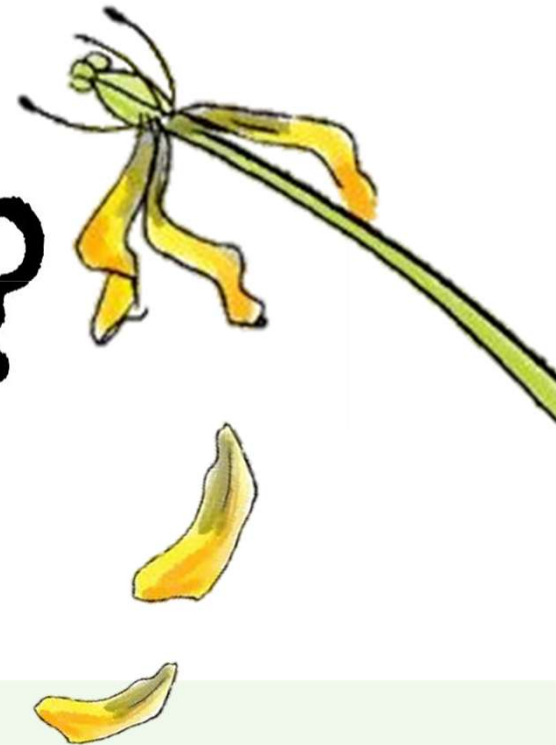

Uw wensen in de laatste levensfase

en hoe maakt u die bespreekbaar?

Weet u WAT u wilt?

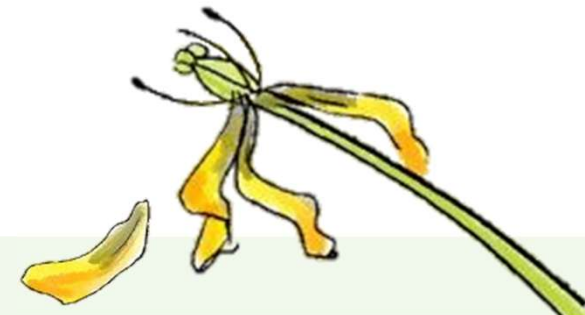

Huishoudelijke mededelingen

- Twee momenten om vragen te stellen
- Pauze met koffie en thee om [tijdstip]
- Extra informatie / samenvatting na afloop

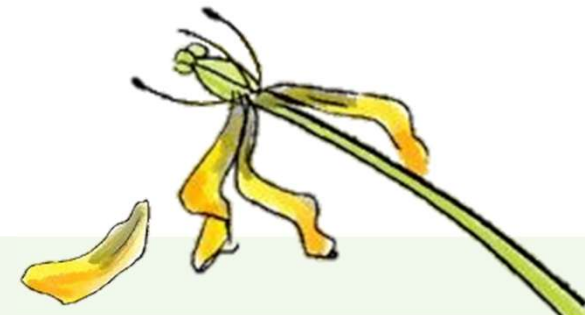
Weet u wat u wilt?

Waarom deze bijeenkomst?

- Informatie geven zodat u kunt nadenken over uw wensen
- Helpt de zorgverleners en naasten

Bespreek wensen op tijd met uw huisarts en met familie en vrienden.
Dat kan ook als u nog niet ziek bent.

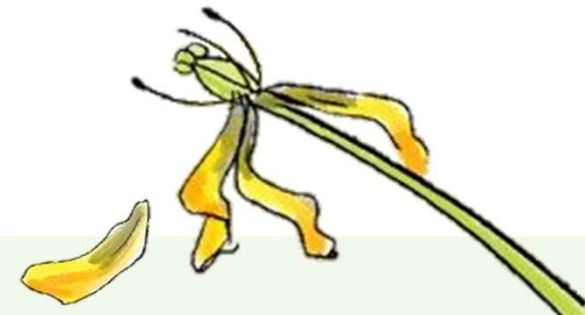

Wat bespreken we vandaag?

- Zorg in de laatste levensfase (palliatieve zorg)
- Wensen in de laatste levensfase
- Praten met uw naasten en uw arts
- Vragen?

Weet u wat u wilt?

Film fragment

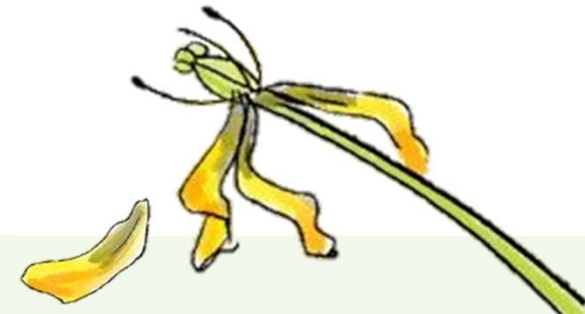
De dappere patiënt:

Doodziek (tot 2:52):

Weet u wat u wilt?

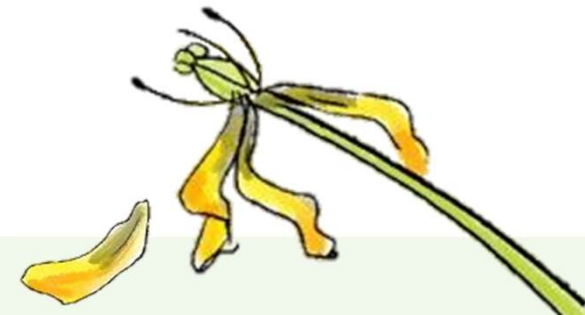
Stelling

Palliatieve zorg is alleen voor mensen die nog maar een paar weken te leven hebben.

Groen = eens

Rood = oneens

Weet u wat u wilt?

FOKKE & SUKKE

HEBBEN ALLEBEI EEN BEETJE HOOFDPIJN

VOLGENS HET INTERNET
HEBBEN WE NOG MAAR
DRIE DAGEN TE LEVEN

DUS NAAR DE
DOKTER GAAN
HEEFT OOK GEEN
ZIN MEER

RGvT

www.foksuk.nl

Weet u wat u wilt?

Wat is palliatieve zorg?

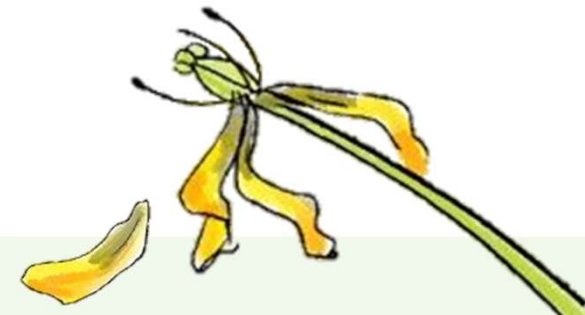
- Voor mensen met een levensbedreigende ziekte of langzame achteruitgang
- Gericht op comfort (kwaliteit van leven)

Mogelijkheden zorg thuis

- Huisarts
- Wijkverpleging / Thuiszorg
- Vrijwilligers in de palliatieve zorg
- Geestelijk verzorger / Centrum voor Levensvragen
- Praktijkondersteuner / Maatschappelijk werk / Psycholoog
- Inloophuizen / Centra voor leven met en na kanker

Alternatieven voor
thuis: hospice en
woonzorgcentrum

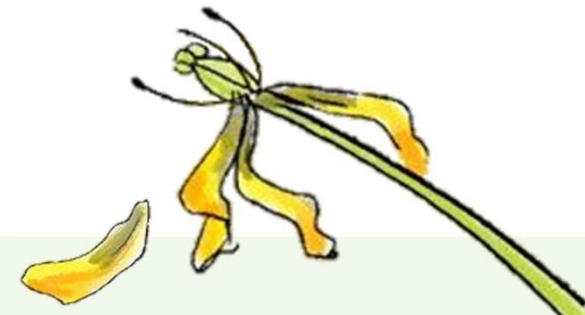

Geeft u zorg? (mantelzorg)

Alle hulp aan iemand die ziek of hulpbehoevend is, door bijvoorbeeld een partner, kind, buurman/buurvrouw

Eventueel gecombineerd met professionele zorg thuis of het sociaal team

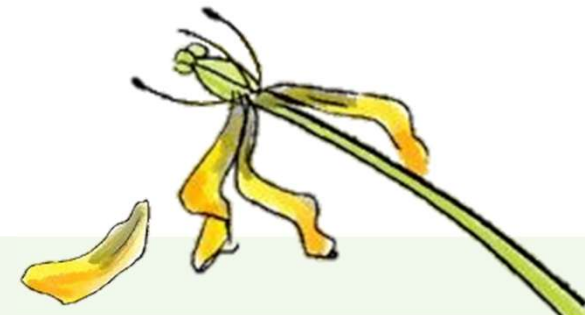
Weet u wat u wilt?

Ondersteuning van mantelzorger

- Website: www.mantelzorg.nl
- Mantelzorgconsulent / mantelzorgmakelaar
- Lotgenotencontact
- Vrijwilligers in de palliatieve zorg
- Inloophuis / Centrum voor leven met en na kanker
- Centrum voor Levensvragen
- Rouwbegeleiding

Mantelzorgers,
zorg goed voor
uzelf!

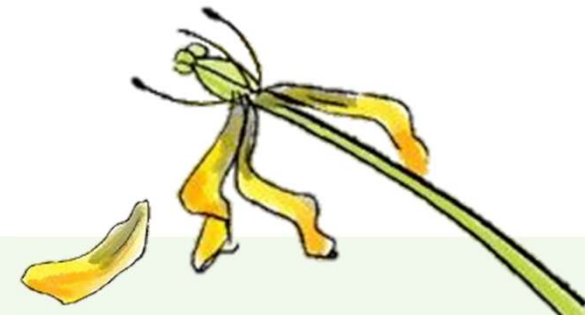
Opdracht

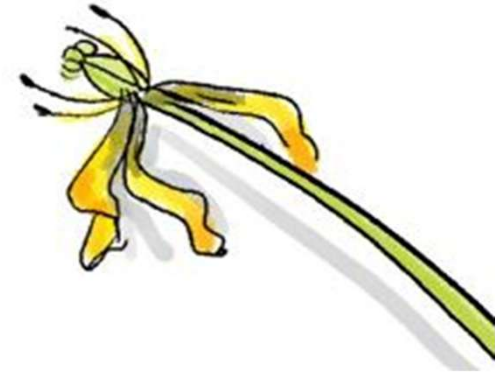
Denk na over een van de onderstaande vragen:

- Wat is belangrijk voor u in de laatste fase?
- Welke rituelen zou u willen doen?
- Welke religieuze waarden vindt u belangrijk?
- Waar bent u bang voor?
- Waar wilt u sterven en wie zijn daarbij?
- Wat betekent sterven voor u?

...of een vraag
die voor u
belangrijk is

Weet u wat u wilt?

Heeft u vragen?

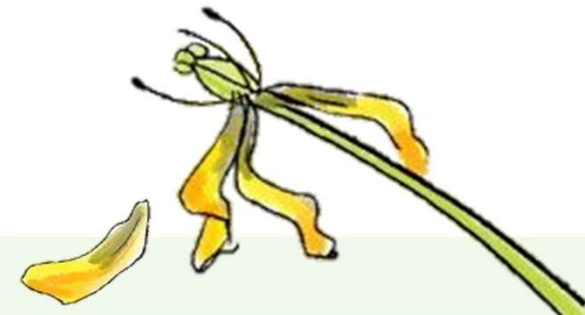

Wat bespreken we vandaag?

- Zorg in de laatste levensfase (palliatieve zorg)
- Wensen in de laatste levensfase
- Praten met uw naasten en uw arts
- Vragen?

Weet u wat u wilt?

Wensen in de laatste levensfase

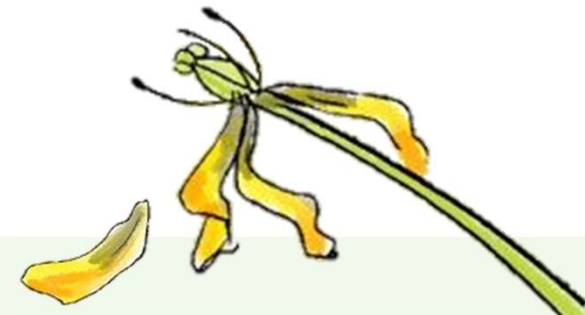
U kunt bijvoorbeeld nadenken over:

- Reanimeren
- Ziekenhuis en IC opname
- Euthanasie

Keuzehulp: <https://www.thuisarts.nl/keuzehulp/verken-uw-wensen-voor-zorg-en-behandeling>

Weet u wat u wilt?

Reanimeren?

- Hartstilstand
- Ouder → minder goede uitkomst

12 uit 100

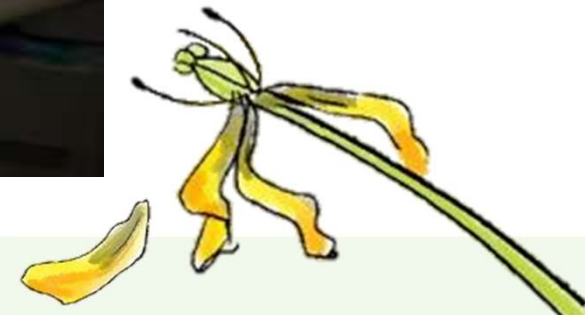

Weet u wat u wilt?

Als ik maar niet eindig als een kasplantje....

Weet u wat u wilt?

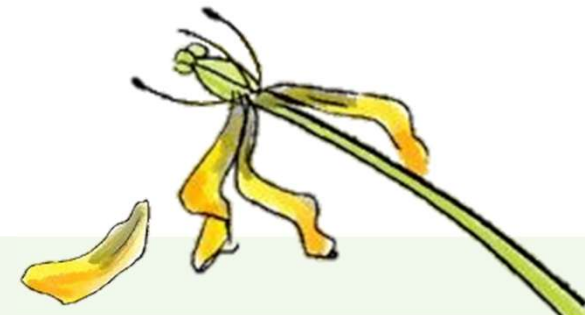

Opname op de IC?

- Ondersteunen van belangrijke lichaamsfuncties, zoals ademhaling of bloedsomloop, met speciale apparatuur
- Gespecialiseerde artsen en verpleegkundigen

Weet u wat u wilt?

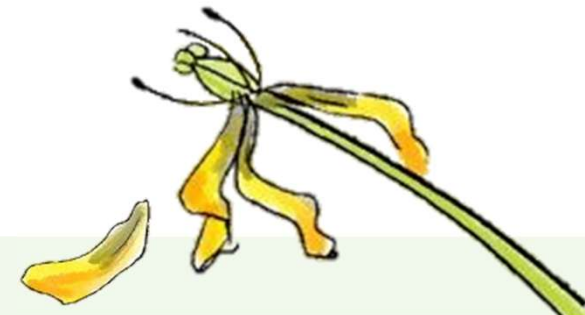
Waar wilt u sterven?

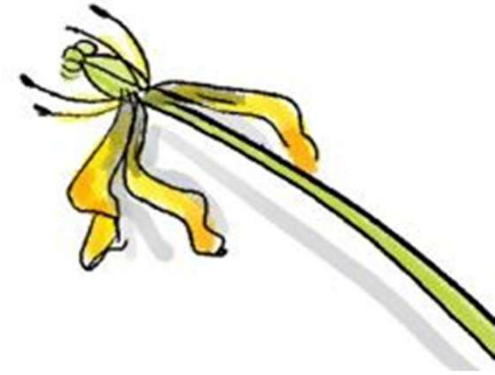

Weet u wat u wilt?

Voorbeelden van andere wensen

- Geen behandeling meer in het ziekenhuis als de kans op verlies van zelfstandigheid groot is?
- Starten of stoppen met bepaalde geneesmiddelen?

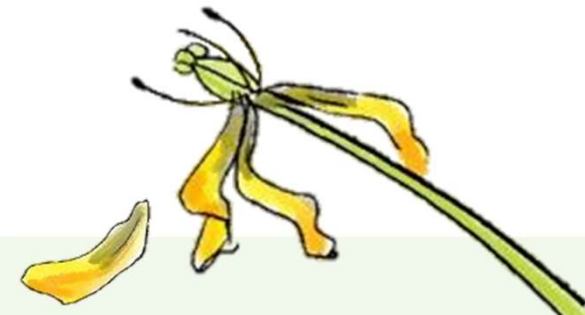

Pauze

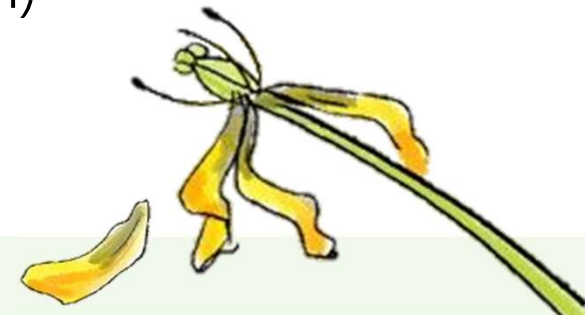
Palliatieve sedatie

- Bij klachten die niet op een andere manier te behandelen zijn
- Verkort het leven niet
- Suf / Diepe slaap
- Dagdelen of de hele tijd
- De hele tijd palliatieve sedatie mag pas als de levensverwachting minder dan 2 weken is

Euthanasie

- Alleen op verzoek patiënt
- Wettelijke criteria
 - Vrijwillig: eigen keuze
 - Weloverwogen: wilsbekwaam
 - Uitzichtloos lijden: onbehandelbare aandoening(en)
 - Ondraaglijk lijden: het is niet meer uit te houden

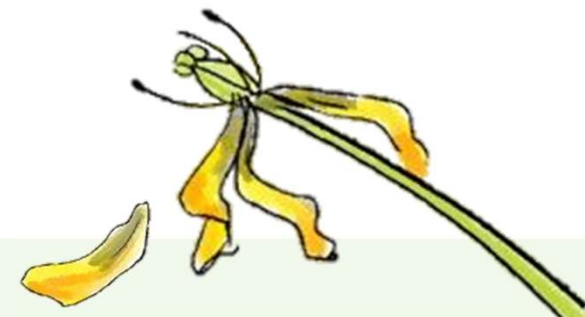

Het is een proces

- Huisarts, patiënt en naasten trekken samen op in zorg
- Het besluit om euthanasie uiteindelijk te verrichten, is een gezamenlijk besluit van arts en patiënt.

- Invoelbaar
- Er klaar voor zijn

Weet u wat u wilt?

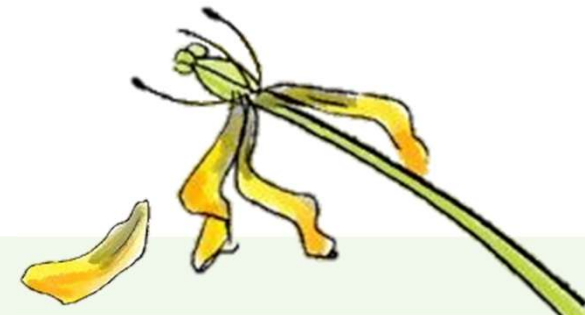

Wat bespreken we vandaag?

- Zorg in de laatste levensfase (palliatieve zorg)
- Wensen in de laatste levensfase
- Praten met uw naasten en uw arts
- Vragen?

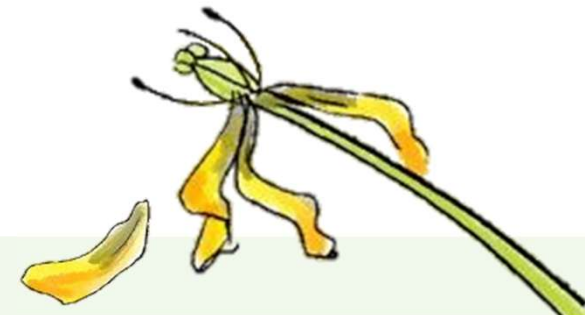

Weet u wat u wilt?

Weet u wat u wilt?

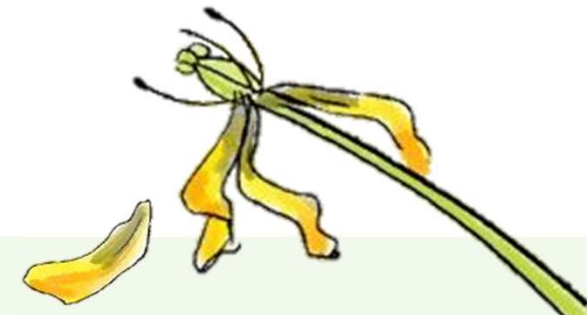
- Bespreek dit met uw naasten.
- Bespreek dit met uw huisarts.
- U kunt uw wensen vastleggen in een wilsverklaring.
- Spreek op tijd over uw wensen, ook als u nog niet precies weet wat u wilt.

Praten met naasten

Op tijd wensen en behoeften bespreken met familie en vrienden

- iets gezien op televisie / iets gelezen / deze bijeenkomst
- Praat eerst met iemand bij wie u zich het meest op het gemak voelt
- Zeg dat het u bezig houdt, ook al is het nog niet aan de orde
- Heb begrip voor elkaar

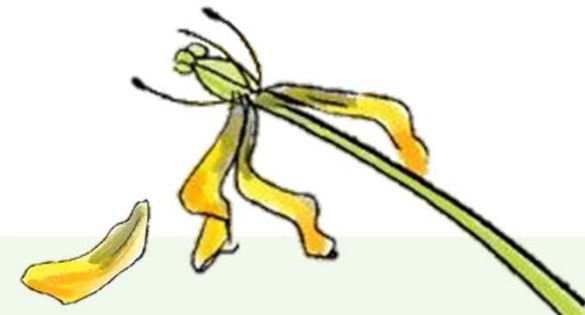

Weet u wat u wilt?

Praten met een arts

Op tijd wensen en behoeften bespreken met een arts

- Vraag om een dubbel consult
- Neem iemand mee naar het consult
- Schrijf van te voren uw vragen op
- Neem het gesprek op (eerst vragen)
- Bij moeilijke vragen; vraag bedenktijd en maak een nieuwe afspraak
- Praat over het gesprek met familie of vrienden
- Recht op informatie & Recht op niet weten

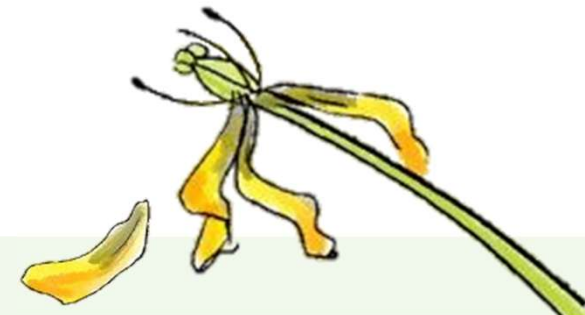

Wilsverklaring

- Als u zelf geen beslissingen meer kunt nemen (bijvoorbeeld coma)

Soorten wilsverklaringen:

- Behandelverbod (extra belangrijk bij dementie!):
 - Niet reanimeren, levensverlengende behandelingen
- Het aanwijzen van een vertegenwoordiger / volmacht
- Euthanasie verzoek
- Orgaandonatie / ter beschikking stellen lichaam

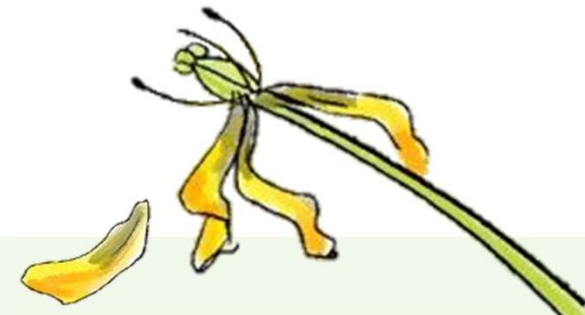
Wilsverklaring maken

Schriftelijke verklaring of aantekening in uw medisch dossier

Het hoeft niet via de notaris! (testament en financiële zaken: wel naar notaris)

Uw wensen en uw wilsverklaring kunt u altijd veranderen

Geen garanties!

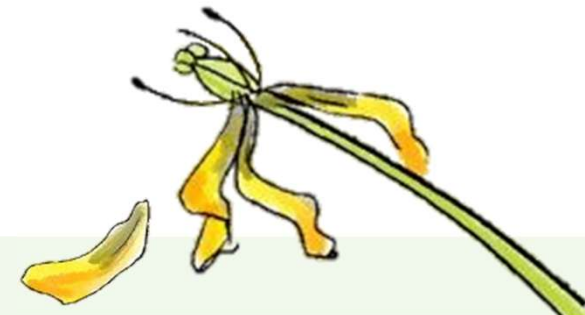
Kern van ons verhaal

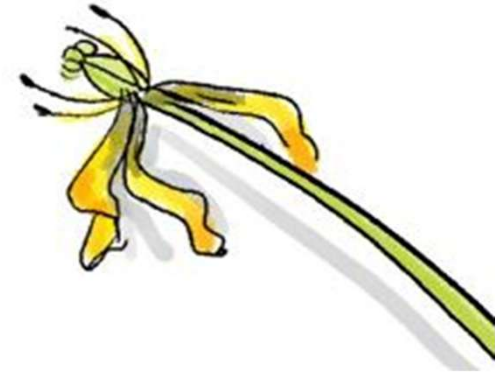
Palliatieve zorg is langer dan de laatste weken of maanden.

Centrale vraag: Wat is belangrijk voor u in de laatste levensfase?

Ga op tijd in gesprek. Dat kan ook als u nog niet ziek bent.

- In gesprek met uw naasten.
- In gesprek met uw arts.

Heeft u vragen?

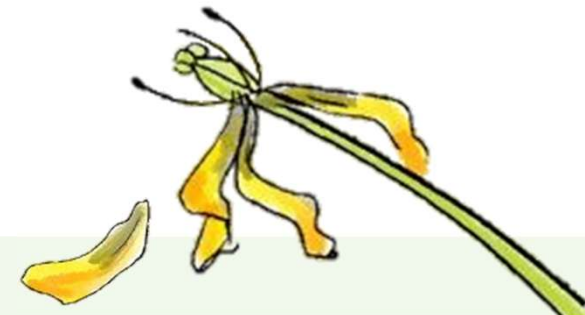

Vergeet niet te leven!

POSTBUS 1045 6801 BA ARNHEM

**PLUK DE DAG
VOOR JE
IN EEN VAAS
EINDIGT**

Loesje

Weet u wat u wilt?

Wat me het meest verbaast bij de Westerse mens is dat hij zijn gezondheid opoffert om veel geld te verdienen. Vervolgens offert hij het geld weer op om zijn gezondheid te herstellen. En dan is hij weer zo bezorgd over de toekomst, dat hij niet geniet van het heden. Hij leeft alsof hij nooit zal sterven en sterft terwijl hij nooit heeft geleefd.

Dalai Lama

